

จากตารางที่ ๔.๒๓ สรุปได้ว่า เมื่อมีการรับบุคลากรใหม่เข้าทำงาน องค์กรควรจัดปฐมนิเทศหรือการแนะนำก่อนเข้าทำงาน (The Worker Care) เพื่อชี้แจงกฎ ระเบียบข้อบังคับ โครงสร้างขององค์กร ตลอดจนกลยุทธ์ในการดำเนินการขององค์กร นอกจากนี้จะมีการชี้แจงดังกล่าวแล้ว องค์กรควรมีการตรวจสอบสุขภาพร่างกายบุคลากรก่อนเข้าทำงาน เพื่อเสริมสร้างความมั่นใจว่าเป็นบุคคลที่ปราศจากโรคภัย อีกทั้งจะทำให้เพื่อนร่วมงานเกิดความไว้วางใจในการปฏิบัติงานร่วมกัน การตรวจสอบประวัติการทำงาน ตรวจสอบประวัติส่วนตัว อาทิ เช่น คุณเคยต้องคดีหรือไม่ เคยมีโทษอาญาแผ่นดินหรือไม่ ข้อมูลเหล่านี้จะเป็นผลดีต่อองค์กรและเป็นภาพพจน์ขององค์กรด้วย บางองค์กรไม่มีการจัดปฐมนิเทศหรือแนะนำก่อนเข้าทำงาน แต่บุคลากรใหม่จะมีพี่เลี้ยงคอยกำกับดูแลแทน ซึ่งเรียกวิธีนี้ว่า “กิจกรรมบุคลากรบิบาล” บุคลากรเก่าจะมารับหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงคอยแนะนำเทคนิคในการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เป็นระบบ เพราะว่า บุคลากรเก่าย่อมมีทัศนคติเดิมและมีลักษณะของตัวเองมาก่อน ความเข้าใจในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับหน้าที่ โดยเฉพาะในหน่วยงานใหม่ที่จะต้องมาสังกัดย่อมมีความเข้าใจในในแต่ละคน ซึ่งอาจจะมีพื้นฐานที่ไม่ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่ในหน่วยงานใหม่ของเขา จึงมักปรากฏอยู่เสมอว่า บุคลากรใหม่ที่ไม่ได้รับการปฐมนิเทศให้เข้าใจในเรื่องที่ควรทราบ เมื่ออยู่ไปสักระยะหนึ่งในช่วงแรกๆ นั้นเองจะเกิดการขัดแย้งทางจิตวิทยา จนกลายเป็นการตึงเครียด ประหม่า หรือเข้าใจสิ่งต่างๆ ผิดไป ซึ่งการจัดกิจกรรมบุคลากรบิบาลจะสามารถแก้ปัญหาดังกล่าว การจัดกิจกรรมเข้าวัดขัดใจก็เช่นกัน บางองค์กรจัดปฐมนิเทศภายในวัด จัดกิจกรรมนั่งทำวัตรสวดมนต์ ปฏิบัติวิปัสสนากัมมัฏฐาน การบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ เพื่อละลายพฤติกรรมเดิม เพื่อเสริมสร้างบุคลิกภาพก่อนเริ่มปฏิบัติงานภายในองค์กร

การจัดกิจกรรมพุทธมาฆะหรือการฝึกอบรมเป็นการประกาศตนให้ปรากฏว่าเป็นผู้ยอมรับนับถือพระพุทธศาสนาประจำชีวิตตน หมายความว่า จะเป็นบุคคลมีพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์เป็นที่พึ่ง จะรักษาศีลห้า ได้แก่ เว้นจากการเบียดเบียนสัตว์ เว้นจากการลักทรัพย์ เว้นจากการประพฤติดินในกาม เว้นจากการพูดเท็จ และเว้นจากการดื่มของมึนเมา หรืออาจจะเพิ่มเติมด้วยการเว้นจากการทานอาหารในเวลาวิกาล เว้นจากเครื่องประดับ/ดนตรี และเว้นจากการนอนบนเตียงสูงใหญ่ นอกจากการปฎิญาณตนแล้วยังอบรมให้ความรู้เชิงพุทธ กล่าวคือ การเสริมสร้างกุศล การลด ละ เลิกอกุศล เป็นต้น ทั้งนี้สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาประยุกต์ใช้ในการหน้าที่การงานของตนได้ด้วย ซึ่งองค์กรต่างๆ ได้ตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เป็นอย่างมาก การฝึกอบรมที่ดีจะสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของพนักงาน จึงเท่ากับเป็นการเพิ่มผลผลิตให้กับองค์กร ช่วยทำให้เกิดเจตคติที่ดีต่อองค์กร ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม เพราะการฝึกอบรมทำให้มีการขาดงานน้อยลงหรือลดอัตราการลาออกของพนักงาน ภาครัฐหรือเอกชนต่างให้ความสำคัญในเรื่องการฝึกอบรม บางองค์กรกำหนดงบประมาณการฝึกอบรมในอัตราร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณทั้งหมด การจัดกิจกรรมธรรมยาตรา คือ การเดินเท้าไปบำเพ็ญกุศลหรืออบรมเรียนรู้ตามสถานที่ต่างๆ เป็นกิจกรรมที่กำลังได้รับความนิยม เพื่อเสริมสร้างวิสัยทัศน์ และเจตคติที่ดี เพิ่มพูนทักษะ ซึ่งการฝึกอบรมเป็นการผสมผสานระหว่างข้อมูลข่าวสารใหม่และประสบการณ์ทำให้เกิดแนวทางการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร และทำให้พนักงานมีโอกาสเปลี่ยนแปลงและพัฒนาตนเอง ใครบ้างที่จำเป็นต้องรับการฝึกอบรม พนักงานทั้งหมดขององค์กรจำเป็นต้องได้รับการฝึกอบรม เพราะองค์กรเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งทางเทคโนโลยี ความรู้

ใหม่ๆ และผู้คนที่เปลี่ยนแปลงไป ส่วนการปฏิบัติธรรมสัจจนั้น เป็นการปฏิบัติธรรมนอกสถานที่ เพื่อลดความอึดอัดใจ เมื่ออยู่ในสถานที่เดิมๆ เปิดวิสัยทัศน์ใหม่ให้กับชีวิต การฝึกอบรมหรือการปฏิบัติธรรมสามารถเสริมสร้างความสัมพันธ์ไมตรีระหว่างองค์กร ก่อเกิดความสามัคคีต่อกันหรือเป็นการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ได้อีกทางหนึ่งด้วย

การส่งเสริมวิชาการเชิงพุทธเป็นกลยุทธ์หนึ่งในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ภายในองค์กร มีการจัดตั้งคลินิกให้คำปรึกษาภายในองค์กร เพื่อให้คำปรึกษา แนะนำคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากร ตลอดจนการส่งเสริมการใช้หลักธรรมมาภิบาลมาปฏิบัติงาน ปัญหาจะมีมากน้อยจะประเมินด้วยจำนวนผู้เข้ารับบริการ เมื่อมีผู้เข้ารับบริการมากปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กรก็มากตามไปด้วย ข้อมูลที่ได้รับจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในครั้งต่อไป ทั้งนี้บุคลากรที่นำคำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขแล้วจะทำให้ประสิทธิผลของการดำเนินงานเพิ่มขึ้น การจัดบอร์ดธรรมะนำรู้ภายในองค์กร เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในด้านพุทธศาสนา เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรน้อมนำหลักพุทธธรรมมาประพฤติปฏิบัติในการทำงานหรือในชีวิตประจำวัน บางองค์กรมีมุมหนังสือธรรมะ สื่อธรรมะ หรือแม้แต่วิดีโอธรรมะ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรได้ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับธรรมะหรือข้อมูลต่างๆ อาจจะใช้เวลาว่างนั่งสมาธิฟังธรรมะ ๑๐ นาที ก่อนที่จะปฏิบัติงานต่อ ทุกวันนี้แต่ละองค์กรใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงาน ใช้ระบบเครือข่ายในการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันผ่านสื่อต่างๆ เช่น เฟสบุ๊ค ไลน์ ทำให้การติดต่อสื่อสารได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้น เครือข่ายเรียนรู้ทางสังคมจะตอบโจทย์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ได้ในระดับหนึ่ง

การศึกษาดูงานเชิงพุทธศาสนาผ่านกิจกรรม “นบพระสัจจน” หรือชื่อที่เราเรียกกันติดปากคือ ไหว้พระแก้วัด กล่าวคือ การสัจจนนบพระหรือการไหว้พระตามอารามต่างๆ เพื่อศึกษาขนบธรรมเนียมประเพณี รวมถึงวัฒนธรรมในท้องถิ่นๆ ทั้งนี้การนบพระสัจจนนอกจากจะไหว้พระขอพรแล้วยังได้เสริมสร้างบุญบารมีให้กับตนเองด้วย การศึกษาดูงานนอกสถานที่จากองค์กรเดียวกันหรืออยู่ในกลุ่ม/เครือเดียวกัน เป็นการเปิดประสบการณ์ให้กับพนักงานให้เห็นระบบการทำงานขององค์กรภายนอกที่มีวิธีการปฏิบัติงานที่เป็นเลิศ เป็นวิธีการปฏิบัติงานที่พนักงานไม่เคยเห็นมาก่อน ซึ่งพนักงานสามารถนำมามุมมองที่ได้รับมาปรับใช้ในองค์กรของตนเองได้

กิจกรรมพุทธจาริก คือ การท่องเที่ยวไปศึกษาดูงานบุคคลที่ประสบความสำเร็จหรือองค์กรดีเด่นตามสถานที่ต่างๆ เพื่อนำจุดเด่นของท่านมาประพฤติปฏิบัติ การศึกษาดูงานทำให้เราทราบเทคนิควิธีการ ประสบการณ์ใหม่ๆ และองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้อื่นที่มีมุมมองหรือแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน การศึกษาแดนพุทธศาสนาหรือพุทธภูมิอนันตวัร คือ การศึกษาดูงานดินแดนต้นกำเนิดพระพุทธศาสนา เป็นดินแดนที่ชาวพุทธควรได้ไปสักการะสังเวชนียสถานหรือดินแดนที่เป็นสถานที่ประสูติ ตรัสรู้ และปรินิพพาน อย่างน้อยปีละครั้ง เพื่อจะได้ทราบว่าวิถีชีวิตแดนพุทธภูมิเป็นอย่างไร เมื่อเสร็จสิ้นจากการศึกษาดูงาน การสรุปข้อมูลที่เราจดบันทึกไว้ การทบทวนความรู้ที่จากการศึกษาดูงานแล้วนำความรู้ดังกล่าวมาปรับปรุงชีวิตหรือการทำงาน เพื่อให้ได้รับประโยชน์มากที่สุด

กลยุทธ์สุดท้าย การศึกษาต่อเชิงพุทธ เมื่อจะกล่าวถึงวิสัยทางโลก วันหยุดผู้ปกครองจะส่งบุตรหลานเข้าเรียนพิเศษตามสถานกวดวิชาดีเด่น เพื่อให้บุตรหลานของตนนั้นใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ดีกว่าใช้เวลาว่างกับการเที่ยวเตร่ ถ้ามองอีกด้านการส่งเสริมให้บุคลากรใช้เวลาว่างให้เกิด

ความคุ้มค่า กล่าวคือ การเรียนธรรมะศึกษาทุกวันอาทิตย์ ประกอบด้วย การเรียนพุทธประวัติ ธรรมะวิภาค และเบญจศีลเบญจธรรม เพื่อให้บุคลากรใกล้ชิดพระพุทธศาสนามากที่สุด และน้อมนำองค์ความรู้ที่ได้รับมาปรับประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน เพื่อและส่งเสริมให้บุคลากรพัฒนาตนเองตลอดเวลา การเรียนธรรมะศึกษาชั้นเดียวจะเป็นอีกทางเลือกหนึ่งสำหรับผู้ที่มีความสนใจอยากที่จะเรียนทางธรรม หลากๆองค์กรให้ความสนใจที่จะส่งบุคลากรเข้าศึกษาต่อทางธรรมตามวัดต่างๆ เพื่อเสริมสร้างบุคลากรให้มีคุณธรรม จริยธรรม การส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะสอดคล้องกับเป้าหมายและยุทธศาสตร์ขององค์กรตลอดจนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ และมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร จะทำให้องค์กรเจริญก้าวหน้า และเกิดการพัฒนาดังต่อไปนี้

การเรียนธรรมะออนไลน์ก็เช่นกันเป็นกิจกรรมหนึ่งที่จะทำให้บุคลากรเปิดโลกทัศน์แห่งการเรียนรู้ การเรียนรู้ไม่ใช่อยู่ในห้องสี่เหลี่ยม การใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์โดยการนำสื่อเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนหรือแม้กระทั่งการทำงาน องค์กรควรส่งเสริมให้บุคลากรเรียนรู้ผ่านเครือข่าย อาทิเช่น การอ่านอี-บุค การฟังธรรมออนไลน์ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจพูดได้ว่าเป็นการเรียนนอกระบบก็ได้ บุคลากรสามารถเรียนรู้ได้ทุกที่ ไม่มีการจำกัดเวลา การศึกษาหลักพุทธธรรมร่วมกับศาสตร์สมัยใหม่ เป็นการเรียนแบบมิกซ์หรือผสมผสานระหว่างคติโลกและคติธรรม นำหลักพุทธธรรมมาเติมเต็มกับศาสตร์ความรู้สมัยใหม่ การเปิดโอกาสทางการศึกษา จะต้องให้ความสำคัญกับการสร้างความเท่าเทียมและเป็นธรรม โดยการน้อมนำการพัฒนากระบวนการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาสมัยใหม่เข้ามาประยุกต์ใช้ เพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทุกคนได้มีโอกาสเข้าถึงองค์ความรู้ได้โดยสะดวก และสามารถพัฒนาและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ในการปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเป็นการยกระดับคุณภาพการศึกษาอย่างเท่าเทียม

๔.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาสภาพทั่วไป แนวคิด และทฤษฎีในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมถึงศึกษาหลักพระพุทธศาสนาในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ๑๘ รูป/คน ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ตรง และเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร ผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ เพื่อหากลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์จากผู้ทรงคุณวุฒิ ๑๑ รูป/คน และเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ๓๕๙ คน จากประชากร ๓,๔๗๙ คน โดยผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลประกอบการวิเคราะห์และสังเคราะห์เป็นกลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร ดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย
ที่มา พระครูโกศลวชิรกิจ, ๒๕๕๘

จากแผนภาพที่ ๔.๑ ผู้วิจัยสามารถสังเคราะห์แนวทางการวิจัย (synthesis model) กลยุทธ์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ ดังนี้

การปฐมนิเทศเชิงพุทธ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่ ๑. แนะนำก่อนหน้า (The Worker Care) การจัดปฐมนิเทศบุคลากรใหม่ที่เข้ามาทำงาน จะทำให้บุคลากรใหม่ปรับตัวได้เร็วและจะทำให้ประสิทธิภาพในการทำงานดีขึ้น ในขณะที่เดียวกันวิทยากรที่ให้ความรู้นั้นต้องเข้าใจวิสัยทัศน์ขององค์กรเป็นอย่างดี เพื่อให้บุคลากรใหม่ทราบวัตถุประสงค์การดำเนินงานขององค์กรเป็นอย่างไร เมื่อบุคลากรทุกคนมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ตรงกันแล้วจะทำให้การดำเนินงานมีเป้าหมายเดียวกัน เพื่อบริการชุมชนและสังคมต่อไป การแนะนำก่อนหน้าคือการปูพื้นฐานความรู้ให้แก่บุคลากรใหม่ที่เข้ามาสู่องค์กร เพื่อให้ทราบถึงวัฒนธรรมขององค์กรของการปฏิบัติงานว่าเป็นอย่างไรอีกด้วย ๒. บุคลากรบางหน่วยงานรับพนักงานเข้าทำงานในจำนวนจำกัด จึงไม่มีการจัดปฐมนิเทศขึ้น ดังนั้นพนักงานใหม่ที่รับเข้ามาทำงานย่อมมีทัศนคติและมีลักษณะของตนเองมาก่อน ความเข้าใจในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับหน้าที่โดยเฉพาะในหน่วยงานใหม่ที่จะต้องมาสังกัดย่อมมีความเข้าใจในแต่ละคน ซึ่งอาจมีพื้นฐานที่ไม่ตรงกับสภาพที่เป็นอยู่ในหน่วยงานใหม่ของเขา จึงมักปรากฏว่าพนักงานจะเกิดความขัดแย้งทางจิตวิทยา จนกลายเป็นการตึงเครียด ประหม่า หรือเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ผิดไป บุคลากรบางคนเหมือนผีเลี้ยงคอยดูแลพนักงานใหม่อย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างความคุ้นเคย ลดความประหม่าหรือความเข้าใจผิดในสิ่งต่าง ๆ ๓. เข้าวัดขัดใจ ปัจจุบันบางองค์กรนิยมจัดปฐมนิเทศภายในวัด นอกจากจะชี้แจงกฎระเบียบข้อบังคับ ตลอดจนโครงสร้างขององค์กรให้พนักงานใหม่ทราบแล้วยังจัดกิจกรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อส่งเสริมให้พนักงานมีกิริยามารยาทงดงามมีความอ่อนน้อมถ่อมตน บุคลากรรักษาศีล ๕ ศีล ๘ มีการฝึกอบรมเบญจศีลเบญจธรรม ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้องค์กรมีความเข้มแข็ง เกิดความสามัคคีภายในองค์กร การส่งเสริมบุคลากรเข้าวัดบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ก็เช่นกัน มีการทำความสะอาดห้องน้ำ การปิดกวาดลานวัดลานเจดีย์ เป็นต้น จะทำให้บุคลากรใกล้ชิดพระพุทธศาสนามากยิ่งขึ้น

การฝึกอบรมเชิงพุทธ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่ ๑. พุทธมาฆะ การประกาศตนให้ปรากฏว่า เป็นผู้ยอมรับนับถือพระพุทธ พระธรรม และพระสงฆ์เป็นที่พึ่งเป็นสรณะ การฝึกอบรมเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้มีความรู้ ความเข้าใจ ความสามารถและเกิดทักษะจากประสบการณ์ ตลอดจนเจตคติที่ดีและถูกต้องต่อกิจกรรมต่าง ๆ การส่งเสริมบุคลากรรักษาศีล ๕ ศีล ๘ จะช่วยขัดเกลาภายในและใจให้สว่าง สะอาด สงบได้ ประสบการณ์ที่ได้รับสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ของตนเอง ผลที่ได้รับจะมีต่อองค์กรอย่างชัดเจน ๒. ธรรมยาตรา เป็นกิจกรรมที่จะต้องเดินทางจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งเพื่อบำเพ็ญกุศล ทำวัตรสวดมนต์หรือช่วยเหลือสังคมตามสถานที่ต่าง ๆ ซึ่งถือได้ว่าเป็นการพัฒนาบุคลากรที่คุ้มค่า เมื่อบุคลากรได้เข้าร่วมกิจกรรมเชิงพุทธ จะทำให้สภาพจิตใจของบุคลากรนั้น ๆ ยกระดับสูงขึ้น บุคลากรผู้นั้นจะมีธรรมะประจำใจมีความประพฤติเรียบร้อย มีจิตใจและอารมณ์ที่มั่นคง ๓. การปฏิบัติธรรมสัจจะ การปฏิบัติธรรมสัจจะหรือการจัดวิปัสสนากัมมัฏฐานตามสถานที่ต่าง ๆ ที่เหมาะสม ซึ่งบางองค์กรจัดปีละครั้ง

เพื่อส่งเสริมบุคลากรมีสุขภาพจิตที่ดี มีสมาธิในการทำงาน ทั้งนี้ นอกจากการปฏิบัติธรรมสัญญาแล้ว การจัดกิจกรรมช่วยเหลือสังคม ช่วยเหลือชาวบ้านที่มีฐานะยากจนตามชนบท มีการมอบผ้าห่ม ยารักษาโรค เป็นต้น ประโยชน์ที่ได้รับจากการร่วมกิจกรรมดังกล่าว อันดับแรกจะมีสุขภาพแข็งแรงปราศจากโรค ก่อเกิดความสามัคคี รักใคร่กลมเกลียวกันในหมู่คณะ เสริมสร้างมนุษยสัมพันธ์ ช่วยให้บุคคลได้แสดงออกและละลายพฤติกรรมเดิมของตนอีกด้วย

การส่งเสริมด้านวิชาการเชิงพุทธ การส่งเสริมบุคลากรด้านวิชาการถือว่าเป็นหัวใจขององค์กร ทั้งนี้ต้องยอมรับว่าการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงตามโลกาภิวัตน์ องค์กรจะมีวิธีการส่งเสริมด้านวิชาการอย่างไร ฉะนั้น กลยุทธ์การส่งเสริมด้านวิชาการเชิงพุทธ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่ ๑. การจัดคลินิกให้คำปรึกษา เพื่อเป็นเซ็นเตอร์หรือจุดบริการให้คำปรึกษาภายในองค์กร แนะนำคุณธรรมจริยธรรมแก่บุคลากรหรือการส่งเสริมการใช้หลักธรรมาภิบาลในการปฏิบัติงาน บุคลากรที่เข้ามาขอรับบริการอาจมีปัญหาด้านการปฏิบัติงาน กติปัญหส่วนตัวก็ดี ข้อมูลที่ได้รับจะนำมาประมวลผล คัดกรองข้อมูล และนำเสนอกระบวนการต่อไป ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ต่อองค์กรโดยรวม ๒. บอร์ดธรรมะน่ารู้ การจัดบอร์ดธรรมะน่ารู้ เพื่อประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารให้บุคลากรภายในองค์กรหรือประชาชนทั่วไปได้รับทราบข้อมูลเดียวกัน อีกมุมหนึ่ง เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเชิงพระพุทธศาสนา ส่งเสริมให้บุคลากรน้อมนำหลักพุทธธรรมมาประพฤติปฏิบัติในชีวิตประจำวันหรือน้อมนำมาประยุกต์ใช้ในการทำงานของตนเองได้ ทั้งนี้ยังรวมถึงการจัดมุมกาแฟ มุมหนังสือ มุมสารสนเทศ บริการอินเทอร์เน็ต ภายในองค์กร บุคลากรทุกคนจะได้รับโอกาสทางการศึกษา และก่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ๓. เครือข่ายเรียนรู้ทางสังคม การเชื่อมโยงและการดำเนินงานของฝ่ายต่างๆ เข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้แล้วพัฒนาไปสู่การวางแผนร่วมกัน ดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เจือปนไขสำคัญของเครือข่าย คือ ต้องมีการติดต่อสัมพันธ์สื่อสารกันอย่างสม่ำเสมอระหว่างสมาชิก อาจมีผู้ประสานซึ่งเป็นบุคคลหรือกลุ่มประสานซึ่งดำเนินกิจกรรมประสาน แต่ไม่ใช่เป็นผู้ดำเนินการแทนสมาชิกเครือข่ายในทุกเรื่อง กิจกรรมสำคัญที่สุดที่เครือข่ายทุกเครือข่ายทำร่วมกัน คือ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แลกเปลี่ยนประสบการณ์แล้วพัฒนาไปสู่การวางแผนร่วมกัน ดำเนินกิจกรรมบางอย่างร่วมกัน ทำให้หลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อน อีกด้านหนึ่งทำให้กิจกรรมนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้น

การศึกษาดูงานเชิงพุทธ บุคลากรที่ศึกษาดูงานนั้น เพื่อไปเก็บข้อมูลที่สำคัญในสิ่งที่เราคิดไม่ได้ หรือสิ่งที่เราไม่เคยเห็น พร้อมกับนำข้อมูลที่ได้มาสรุปต่อยอดในการปฏิบัติงานของตนเอง ทั้งนี้ การศึกษาดูงานเชิงพุทธจะประกอบด้วย ๓ กิจกรรม ได้แก่ ๑. พุทธจาริก เป็นการศึกษาดูงานอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเน้นการศึกษาดูงานบุคคลที่ประสบความสำเร็จในด้านวิชาชีพต่าง ๆ หรือหน่วยงานที่มีผลงานดีเด่น องค์ความรู้ของเหล่านักวิชาการหรือนักปราชญ์ทั้งหลายจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง สถานที่ใดมีภูมิปัญญาท้องถิ่นอันสั่งสมมาตั้งแต่รุ่นปู่ย่าตายายควรที่จะอนุรักษ์หรือมีการศึกษาเรียนรู้ เพื่อนำเผยแพร่สู่เยาวชนต่อไป ๒. นบพระสัญญา เป็นอีกกิจกรรมหนึ่งที่ดีมาก บางที่เราอาจจะไม่คุ้นชื่อนี้ ถ้าบอกว่า นบพระสัญญาก็คือ การไหว้พระแก้ววัด องค์กรหลายๆแห่งจัดกิจกรรมนี้ เพื่อชักชวนบุคลากรหรือประชาชนทั่วไปไหว้พระให้ครบ ๙ วัด ในรอบ ๑ ปี เพื่อความ

เป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว จุดสำคัญคือ เพื่อให้พุทธศาสนิกชนได้มีโอกาสทำบุญ และใกล้ชิดพุทธศาสนามากที่สุด ผลในระยะยาวคือการสืบทอดอายุพุทธศาสนาให้คงอยู่ต่อไป ๓. พุทธภูมิออนไลน์ ครั้งหนึ่งในชีวิตของพุทธศาสนิกชนควรที่จะไปกราบสักการะบูชาสังเวชนียสถาน ๔ ตำบล มีแดนประสูติ เป็นต้น เพื่อให้ทราบว่าวิถีชีวิตแดนพุทธภูมิเป็นอย่างไร ประสบการณ์ที่ได้รับมีคุณค่าอย่างยิ่ง ข้อมูลที่เราศึกษากันกับสภาพภูมิประเทศที่เราพบจะมีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง ฉะนั้น การศึกษาดูงานในสถานที่จริงจะทำให้เราทราบข้อมูลอย่างชัดเจน

การศึกษาต่อเชิงพุทธ การศึกษาหรือการเรียนรู้จะมีตลอดชีวิต การศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของประชาชนทุกเพศทุกวัย กลยุทธ์การศึกษาเชิงพุทธแบ่งออกเป็น ๓ กิจกรรม ได้แก่ ๑. ธรรมศึกษาชั้นเดียวยุคใหม่ การศึกษาเชิงพุทธเริ่มลดน้อยถอยลง บางคนลืมประวัติของพระพุทธองค์หรือลืมหลักธรรมการดำรงชีวิต กิจกรรมธรรมศึกษาชั้นเดียวนี้นี้จะแก้ปัญหาเหล่านั้น การส่งเสริมบุคลากรเรียนธรรมะศึกษาทุกวันอาทิตย์ โดยใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อศึกษาพุทธประวัติ หลักธรรมสำหรับฆราวาสหรือหลักธรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องตลอดจนเรียนรู้พิธีกรรมหรือบุญพิธีต่าง ๆ ๒. เรียนธรรมะออนไลน์ ในยุคโลกาภิวัตน์ เทคโนโลยีมีส่วนสำคัญในทุกวัย อาทิเช่น การส่งข้อความผ่านเฟสบุ๊ค การทวงเว็บไซต์ การส่งเสริมบุคลากรเรียนธรรมะออนไลน์ก็เป็นอีกช่องทางหนึ่ง เป็นการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้กับหลักพุทธธรรม เปิดโอกาสทางการศึกษาสำหรับบุคลากรใช้เวลาว่างท่องโลกธรรมะออนไลน์ในทุก ๆ ที่ เต็มเต็มชีวิตทันสมัยของคนศตวรรษที่ ๓. การศึกษาหลักพุทธธรรมร่วมกับศาสตร์สมัยใหม่ หน่วยงานบางแห่งจัดการศึกษาหลักพุทธธรรมออก คงเหลือแต่ศาสตร์การเรียนรู้สมัยใหม่ จึงทำให้วิถีความเป็นพุทธลดลง กิจกรรมนี้จะมุ่งเน้นหรือสนับสนุนบุคลากรเรียนรู้หลักพุทธธรรมผสมผสานกับศาสตร์สมัยใหม่ น้อมนำหลักพุทธธรรม ซึ่งเป็นหลักธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ที่ทันสมัยตลอดมาประยุกต์ร่วมกับศาสตร์วิชาในยุคปัจจุบัน เรียนรู้ควบคู่กันไปผลที่ได้รับนอกจากจะรอบรู้ศาสตร์สมัยใหม่แล้วยังคงอนุรักษ์ความเป็นวิถีไทยวิถีพุทธอีกด้วย